Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Selectae E Profanis Scriptoribvs Historiae

Heuzet, Jean

Lipsiae, MDCCLVIIII.

VD18 12897531

Capvt XXXVII.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17417

Visual Library

mouet approbationem eorum, quibuscum viuitur, ordine, et constantia, et moderatione dictorum omnium atque factorum.

Si cupis bene audire, disce bene dicere, et recte agere: sic enim perfrueris bona fama. *Stob. serm.*

Praeclare Socrates, hanc viam ad gloriam proximam, et quasi compendiariam dicebat esse, si quis id ageret, vt, qualis haberi vellet, talis esset. Quod si qui simulatione, et inani ostentatione, et ficto non modo sermone, sed etiam vultu, stabilem se gloriam consequi posse rentur, vehementer errant. Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur: ficta omnia celeriter, tanquam flosculi, decidunt, nec simulatum potest quidquam esse diuturnum. *Cicero, 2. Offic. c. 12.*

Semper visum est gloriosum (Tiberio,) quod esset tutissimum; et ante conscientiae, quam famae, consultum. *Paterc. l. 2. c. 115.*

Capvt XXXVII.

Viue vt in publico.

1. Tunc felicem te esse iudica, quum poteris in publico viuere, quum te parietes tui tegent, non abscondent: quos plerumque circumdatos nobis iudicamus, non, vt tutius viuamus, sed, vt peccemus occultius. Rem dicam, ex qua mores aestimes nostros. Vix quenquam inuenies, qui possit aperto ostio viuere. Ianitores conscientia nostra, non superbia, apposuit. Quid autem prodest, recondere se, et oculos hominum auresque vitare? Bona conscientia turbam aduocat; mala etiam in solitudine anxia *Senec. Ep. 43.*

atque sollicita est. Si honesta sunt, quae facis, omnes sciant: si turpia, quid refert, neminem scire, quum tu scias? O te miserum, si contemnis hunc testem!

Plutarch. pol. praec. seu gerendae reip. T. II. p. 800.

Iulii Drusi aedes pluribus ex partibus patebant vicinorum prospectui. Hoc incommodum faber, si quinque talenta ei darentur, se correcturum, pollicebatur, effecturumque, ne pars vlla esset obnoxia prospectui. Tum Drusus: *Decem*, inquit, *dabo, si talem reddas domum meam, vt non vicini tantum, sed omnes etiam ciues videre possint, quomodo in ea viuam.*

Cicero pro Milone c. 22.

2. Magna vis est conscientiae, et magna in vtramque partem: vt neque timeant, qui nihil commiserint; et poenam semper ante oculos versari putent, qui peccarint.

P. Syrus v. 582.

Nunquam secura est praua conscientia.

Senec. Ep. 97.

Tuta scelera esse possunt, secura non possunt. Prima et maxima peccantium est poena, peccasse. Nec vllum scelus, licet illud fortuna exornet muneribus suis, licet tueatur ac vindicet, impunitum est: quoniam sceleris in scelere supplicium est. Mala facinora conscientia flagellantur. Proprium est nocentium, trepidare. Bona conscientia prodire vult et conspici; ipsas nequitia tenebras timet.

Hanc Catilinae et Iugurthae, post patrata flagitia et facinora, imaginem expressit Sallustius.

Sallust. Bell. Cat. c. 15.

Catilinae animus impurus, diis hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari poterat: ita conscientia mentem excitam vexabat. Igitur color ei exsan-

exſanguis: ſoedi oculi: citus modo, modo tardus inceſſus: prorſus in facie vultuque vecordia inerat.

Neque poſt id locorum Iugurthae dies aut nox vlla quieta fuit: neque loco, neque mortali cuiquam, aut tempore ſatis credere: ciues hoſtesque iuxta metuere: circumſpectare omnia, et omni ſtrepitu paueſcere: alio atque alio loco, ſaepe contra decus regium, noctu requieſcere: interdum ſomno excitus, arreptis armis, tumultum facere: ita formidine, quaſi vecordia, exagitari. *Bell. Iug. cap. 72.*

3. Adeo facinora atque flagitia ſua ipſi quoque (Tiberio) in ſupplicium verterant. Neque fruſtra praeſtantiſſimus ſapientia firmare ſolitus eſt, ſi recludantur tyrannorum mentes, poſſe adſpici laniatus et ictus; quando vt corpora verberibus, ita ſaeuitia, libidine, malis conſultis, animus dilaceretur. Quippe Tiberium non fortuna, non ſolitudines protegebant, quin tormenta pectoris, ſuasque ipſe poenas fateretur in litteris ad ſenatum. *Tacit. Annal. l. 6. c. 6*

Dionyſius maior, Siciliae tyrannus, ipſe indicauit, quam eſſet beatus. Nam quum quidam ex eius aſſentatoribus, Damocles, commemoraret in ſermone copias eius, opes, maieſtatem dominatus, rerum abundantiam, magnificentiam aedium regiarum; negaretque, vnquam beatiorem quenquam fuiſſe: *Visne igitur*, inquit, *Damocle, quoniam haec te vita delectat, ipſe eandem deguſtare, et fortunam experiri meam?* Quum ſe ille cupere dixiſſet; collocari iuſſit *Cicero I. Tuſc c. 20. et 21.*

hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto; abacosque complures ornauit argento auroque caelato. Tum ad mensam eximia forma pueros delectos iussit consistere, eosque nutum eius intuentes diligenter ministrare. Aderant vnguenta, coronae, incendebantur odores; mensae conquisitissimis epulis exstruebantur. Fortunatus sibi Damocles videbatur. (At Dionysius) in hoc medio apparatu fulgentem gladium, e lacunari seta equina aptum, demitti iussit, vt impenderet illius beati ceruicibus. Itaque nec pulcros illos ministratores adspiciebat, nec plenum artis argentum: nec manum porigebat in mensam: iam ipsae defluebant coronae: denique exorauit tyrannum, vt abire liceret, quod iam beatus nollet esse. Satisne videtur declarasse Dionysius, nihil esse ei beatum, cui semper aliquid terroris (ex conscientia malefactorum) impendeat?

Caput XXXVIII.

Vitae genus eligere, res difficillima.

Cicer. I. *Off. c.* 32. 1. De eligendo genere vitae deliberatio est omnium difficillima. Ineunte enim adolescentia, quum est maxima imbecillitas consilii, tum id sibi quisque genus aetatis degendae constituit, quod maxime adamauit. Itaque ante implicatur aliquo certo genere cursuque viuendi, quam potuit, quod optimum esset, iudicare. Plerique parentium praeceptis imbuti, ad eorum con-